

Snøskred

« ... snøskreda har eldre heimstadrett her i landet enn folket som har vore plaga av dei til alle tider ... »

(Bilde av et tørt flakskred!)

Det er forfatteren Arthur Klæbo som fremsetter denne påstanden i boka «Farlige fjell». Og det er kanskje et greit nok utgangspunkt. I vinterfjellet er snøskred like naturlige som vær og vind. Det er først når vi blir implisert i selve skredet at det virkelig blir alvor.

Skredtyper

Sprænbekken i Oppdal (Foto. T.Krogen)

FLAKSKRED

Denne typen er farligst for skiløpere og IKKE MINST offpiste-kjørere. Årsaken er rett og slett at

© Haugen Gård

disse skredene ofte utløses av skiløperen selv. Et flakskred løsner som et stort flak, og deretter brytes flaket opp i store og tunge blokker. Forutsetningen for at det går flakskred er at det er sammenheng i snøen. I tillegg må snøen være lagdelt. Dette finner man i klassiske le-sider.

Er et flakskred 1 m tykt, vil en blokk på 2 x 3 m veie fra rundt 1 til 2 tonn. Det sier seg selv at blir en person tatt av noe slikt er det liten sannsynlighet for å overleve. Likevel bør man prøve å "svømme" i skredet. Dette kan føre til at en havner nærmere overflaten og lettere kan bli funnet.

Selv om et flakskred er lite, kan det likevel være meget farlig. Det viser seg at omtrent halvparten av skiløperne som omkommer i snøskred blir tatt i en lav dalside. Siden trenger ikke være mer en 5 m høy fra bunnen til kulen!

Hold god avstand til brattere fjellsider! Helst 3 ganger så langt ut som fjellsiden er høy.

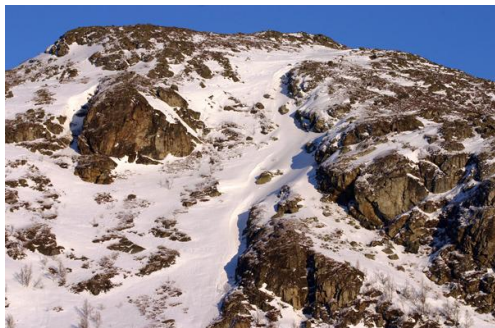

LØSSNØSKRED

Denne typen finner sted når vi har snø som er lite sammenhengende. Det gjelder f.eks. når vi har puddersnø og når bindingene mellom snøkornene smelter. Slike skred går som oftest når vi har helninger som er over 35° bratt.

Løssnøskred er ofte pæreformet. Dvs. at de starter i et punkt og vier seg ut både i bredde og dybde. Slike skred løsner som oftest av

seg selv og i svært bratte heng. Men de kan også løsne i renner, og da får vi ikke et pæreformet skred. Snømassene fosser nedover i rennen.

Snørenne i Vålåstadhåmmåren. (Foto: T.Krogen)

Det er sjelden at folk blir tatt av løssnøskred. Utløser en skiløper et løssnøskred skal det mye til for at skiløperen blir revet med. Verre er det med dem som evt. går under... Risikogruppen for snøskred er helst klatrere som klatrer smale snørenner.

Det finnes også andre typer skred som f.eks luftbårent og sørpeskred, men disse er sjelden til fare for turgåere.

Luftbårent snøskred

Sørpeskred

(Kilde: Av Jens Augestad www.breogfjell.no)